

als... hé... Maria... als
A propos terwijl da 'k hier nu toch ben
Kan ik een fles of vier melk meekrijgen
voor pannenkoeken voor de kleine zijne verjaardag

Hoe wete gij dat allemaal zo goe, Martha?
Wie heeft u dat allemaal verteld?

Paspoort Bernice

BERNICE VEREECKE
4 JAAR BIJ DE BEVRIJDING
LOOPT TOT HAAR 5^{DE}
ELKE OCHTEND
AAN DE HAND VAN HAAR MOEDER
VAN HET MARKTPLEIN NAAR DE STATIE
SAMEN MET HONDERD ANDERE VROUWEN
EEN STOET FOTO'S VAN ECHTGENOTEN, ZOONS, BROERS
BERNICE MET DE FOTO VAN HAAR PAPA IN DE HAND
DE PAPA DIE ZE NOG NOOIT GEZIEN HEEFT

'k Heb hem weer gekregen, joak
gelijk of dat de strandjutters een schip weer vinden
gebroken, gekrakt, versleten
Nen halve vent is 't
zonder macht
nie in 't hoofd, nie in 't hart, nie in z'n broek
't Is een muur
ge geraakt daar niet binnen
z'n deuren blijven gesloten
In Polen heeft ie gezeten, tegen Rusland
't Is den enigsten die weergekeerd is
Hij huilt en brult 's nachts in zijne slaap
zweeten en vechten
uren aan een stuk
babbelen tegen Jean
ist er nichts neues
jawohl, deinen brüder ist ermordet
und deine frau ist ein dreckhoere
sie arbeitet für uns
es ist eine schone melkfabrieke
nein, nein, schweigen sie bitte, bitte, bitte...
Tuur is dood van binnen
Hij zwijgt
hij is nie hier
nie thuis
Hij zoekt
hele dagen
achter zijn broer, denk ik
Hij vindt hem nie
hij komt er razend van
schuim op zijne mond
Berniceke is er benauwd van
Fraulein, noemt hij haar
Zijn eigen dochter, fraulein
Hij is zot
steekt hem weg Maria
Hij maakt u kapot jonk
Patience, Alice
Tuur is ziek
en zieke mensen kunnen genezen
Of doodgaan

11 november 1948
Hij is al wakker
bezig in de badkamer
Tuur, Tuur?
Geen antwoord
de deur blijft op slot

meer dan een uur
En dan komt hij er uit
helemaal opgezet
gelijk ne pauw
gewassen, geschoren, zijn beste kostuum aan
zijn schoenen gekuist
Waa... waaa...
Doet u gereed Maria, Bernice
We gaan naar de inhuldiging
Wij naar buiten
alle twee aan zijnen arm
Bernice links, ik rechts
met de kop omhoog
eerst naar zijn ouderlijk huis
Vader, moeder?
Ze gaan mee
De mensen komen buiten
de gordijnen bewegen
Voor 't huis van de koolmarchans stopt Arthur
Hij spuugt op de grond
Als we op de markt arriveren
stopt het muziek met spelen
en de mensen maken plaats
We staan daar
weer samen voor den eerste keer
vrouw en vent
vent en kind
vaders en moeders
zoons en dochters
families
Vereeckes
verenigd...
Dan geroffel...
Tuur zet ne stap naar voor
en zegt: Jean Baptist Vereecke
Jean Baptist Vereecke
drie, vier, vijf keers
Roepend, brullend, tierend
alles komt er uit
alle miserie, alle verdriet
en z'n vader Robert
komt er bij staan
en roept: weggevoerd, gefusilleerd, gestorven voor 't vaderland
En iedereen roept de naam van zijn gesneuvelden
Ne Sabbe, ne Dierickx, ne Vermeulen, ne Velghe
En 't muziek speelt de Brabançonne
't is... 't is...

Die nacht krijgt Tuur zijn attaque
is hij verlamd
rechterkant
zit hij in een karreke
nen tsjolder
een overschotje mens
Maar ieder jaar doe 'k zijn beste kleren aan
breng ik hem weer naar zijn broer
Ieder jaar staan we daar
Tuur salueert een leven lang
Tuur salueert om nie te vergeten

Paspoort Maria

MARIA DIERICKX, 82 JAAR
LICHTGOLVEND GRIJS HAAR
WANDELT MET EEN STOK
ACTIEF LID VAN DE BOND VAN WEGGEVOERDEN, ZIEKENZORG
EN DE TURNVERENIGING "LANG FIT HOUDT JONG"

(juli 2003)